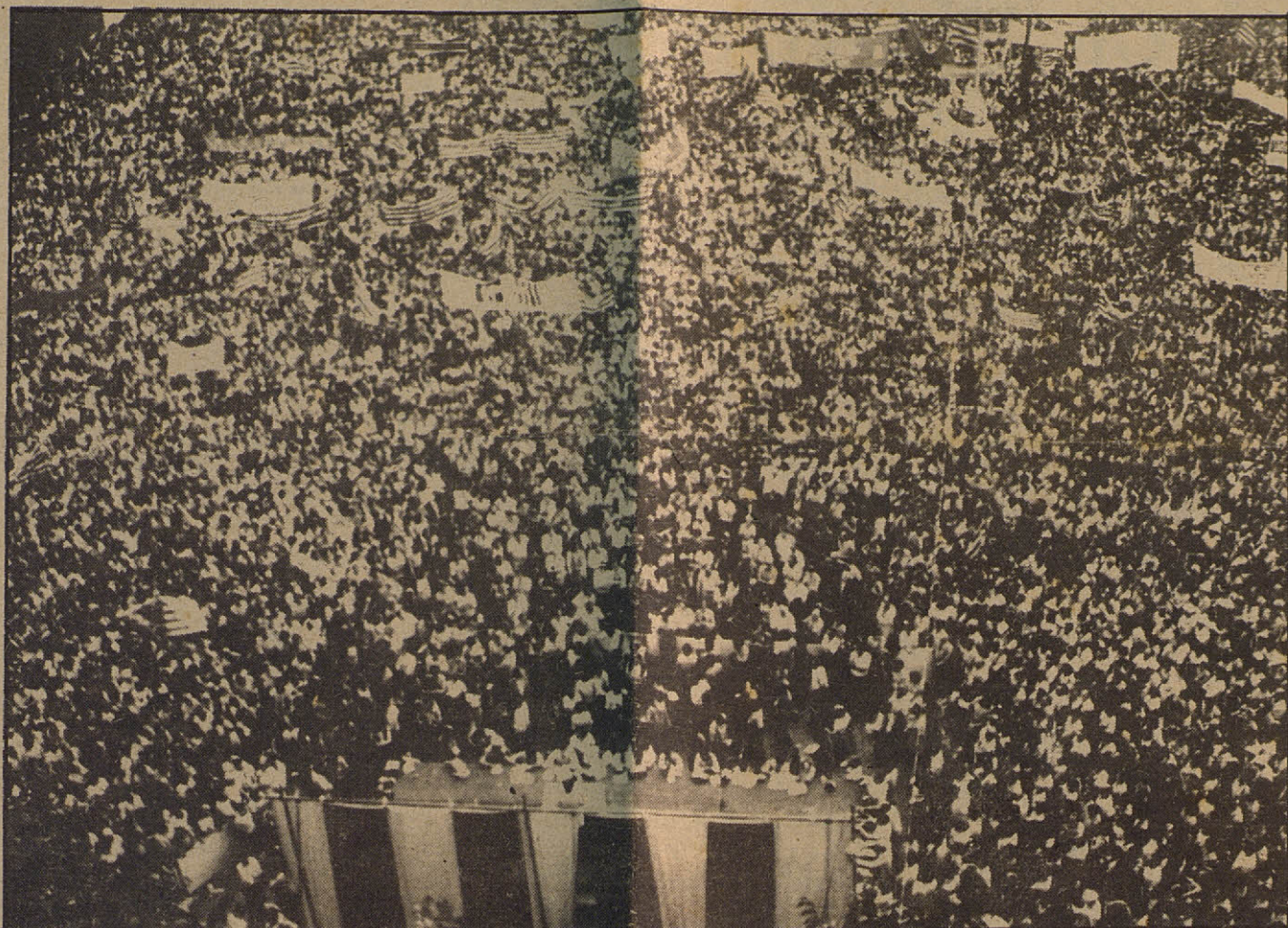

El nostre habitual col·laborador, Jordi Arbonès, ens envia des de Buenos Aires una reflexió sobre el proppassat 11 de Setembre

Mala peça al teler

COM més va, més evident resulta que els catalans tenim mala peça al tener, car, si bé ho mirem, no ens costarà pas massa d'adonar-nos que la lluita per les llibertats de la nostra nació cal lliurar-la en dos fronts: de cara als nostres enemics de sempre i de cara, no sols als catalans botiflers, sinó també —i això és més terrible— a molts dels nostres propis connacionals que fan ostentació de nacionalisme, però que, de cop i volta, ensenyen el voraviu.

Sense anar més lluny, ara n'hem tingut una prova, d'això que diem, arran de la commemoració de l'Onze de Setembre, com a diada nacional de Catalunya. Mentre que un sector de catalans volgueren donar-li el tradicional sentit reivindicatiu, un altre, de sector —les forces polítiques de CiU i del PSC—, volgué «celebrar-la» amb bombos i platerets, com si ja no calgués reivindicar res. Pensem que, de vegades, la nostra gent actua d'una faïso surrealista. ¿Com és possible que això s'hagi esdevingut, justament, quan el Tribunal Constitucional acabava de recusar la llei de normalització de la llengua catalana? D'altra banda, no ha faltat tampoc qui mirés de justificar el canvi d'actitud davant aquesta commemoració mitjançant el revisionisme historiogràfic (vegeu l'article «Mitos i brumas del 11 de setembre de 1714» per Ferran Mascarell, *La Vanguardia*, 11 set. 83). I aquí voldríem fer una petita digressió. Suposant que ja no tinguéssim res a reivindicar; suposant que l'historiador Mascarell estigués encertat quan diu que l'onze de setembre no fou la «fi de la nació catalana»; suposant totes les coses que es puguin suposar, per absurdes que siguin, hi ha un fet incontestable i aquest fet és que el dia onze de setembre de 1714 caigueren la vida centenars de milers de catalans, entre ells el Con-

ller en Cap. Ni que només fos per aquest fet, podem concebre que aquesta efemèrides pugui ser «celebrada amb un caràcter festiu»?

Ara bé, tot això, per bé que ben il·lustratiu, potser és anecdòtic, car la verdadera causa de totes aquestes actituds, quan no responen a raons netament crematístiques (com quan «La Trinca» es passa al castellà o en Terenci Moix decideix que fins ara ha fet el «primo» i també es posa a escriure en la llengua de l'Imperi espanyol), la verdadera causa, dèiem, rau en la manca d'una autèntica consciència nacional. A l'acte de lliurament del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes a Ramon Aramon i Serra, Maria Aurèlia Capmany digué unes paraules sobre la personalitat del mestre que no ens podem estar de reproduir aquí, per tal com constitueixen el que hauria de ser un paradigma per a tots els catalans: «Un altre aspecte de la seva conducta m'agradaria subratllar —digué la Maria Aurèlia— i és que Ramon Aramon no accepta ni tan sols l'alternativa de la clandestinitat, actua com si la seva actuació a contracorrent fos l'única legítima, i si topa amb la policia o les autoritats franquistes ho fa com si li possessin uns bastons a les rodes que no cal considerar ni donar-los gaire importància. (...) En aquella societat malalta de vergonya i submissió, Ramon Aramon havia decidit que la normalitat era ell i el seu petit entorn, molt abans que Fromm hagués explicat amb tanta lucidesa que el consens de la majoria en una societat malalta no és símptoma de normalitat. L'Institut d'Estudis catalans continuava, doncs, dictant la norma amb un doble sentit, no sols perquè tenia la clau de volta de la llengua i de la seva cultura, sinó perquè existint demostrava que la anormalitat era la prepotència dels vencedors».

Aquesta actitud Ramon Aramon no l'hauria poguda mantenir sense posseir una clara consciència de pertànyer a una nació altra que aquella dels ven-

cedors. Es clar que les circumstàncies eren distintes, com podrà objectar algú, però ningú no podrà negar que encara perduren la prepotència dels uns i la submissió dels altres, car prepotència és imposar la bandera dels uns per sobre la bandera dels altres; prepotència és arrogar-se el dret de recusar els uns les lleis que aproven els altres; prepotència és imposar els uns missatges unidireccionals als altres per conducte dels mitjans de comunicació (premsa, ràdio, cinema, TV) en una llengua que els és forastera; prepotència és negar als altres el dret d'ostentar als documents personals (passaports, carnets d'identitat, etc.) la pròpia nacionalitat; prepotència és negar als altres la representativitat diplomàtica i la projecció a l'exterior de la pròpia cultura; prepotència és... Podríem continuar *in perpetuum* però no esgotaríem pas els exemples que confirmen la perdurabilitat de la prepotència dels dominadors.

Quant a la submissió, ja sabem que es pot començar renunciant a l'ús de la llengua pròpia per tal d'adoptar la del dominador i acabar vestint-se de palla-sos per anar a fer de bufó a casa seva, o bé vinciant l'esquena i baixant-se els pantalons... I, malauradament, també d'aquesta actitud en podríem esmentar una corrua d'exemples ben actuals.

Cada vegada més, doncs, s'imposa la necessitat de desvetllar la consciència nacional dels catalans que la tenen adormida. I cal que, tots plegats, aprenguem a imitar la digna conducta d'un Ramon Aramon i Serra per tal de demostrar que la «prepotència dels vencedors» continua essent una anormalitat que es perpetua en una societat malalta, la qual fins i tot ha infeccionat els seus propis membres amb la màcula de la submissió més vergonyant.

Jordi Arbonès

Obra Cultura Catalana de Buenos Aires

DIARIO DE
BARCELONA

Redacción, Publicidad, Administración y Talleres

Director: Santiago Vilanova ● Redactores-jefe: Enric Bañeres (Deportes-Reportajes); Jaume Reixac (Barcelona-Catalunya); Alfons Ribera (Economía-Estado-Internacional) ● Jefes de sección: Eduardo Pons Prades (España) ● Lfda Vilalta (Internacional) ● Dolors Palau (Letras) ● Ruiz de Villalobos (Espectáculos) ● Josep Iglésias del Marquet (Arte) ● Jordi Camí (Fotografía) ● Joan Blázquez (Maquetación).